

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Homiliae Adm. Illvstris Ac R.dissimi Domini D. Fr.
Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ
Episcopi Barbastrensis & Albarrazini Ord. FF.
Prædicatorum**

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, Anno M.DC.XLIX.

§.1. Ingressus Christus in templum quintiduo antequam immolaretur, ex eo cuncta eiecit animalia sacrificis destinata: quo significabat se sacrificio suo cunctis antiquis finem imponere sacrificijs.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53084](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53084)

lesse nobis preparauit sacrificium, quando puer illum viscerum suorum sanguinem admistravit, quem spiritus S. dissoluit in formatione nature humane, quam in mundissimo eius vtero personæ Divini Verbi uniuert: & cum hoc illa prepaauerit: nemo indubie, quam ipsa conuenientius nobis debita largiri poterit dispositionem gratiæ quæ de illo loquamur, obtineat: à Deo ipsa pro nobis intercedente, quam eum Angelo pat. est. vt salutemus. *Ana Maria.*

§. 1. *Ingressu Christum in templum quinduo antequam immolaretur, ex eo cuncta eiecit animalia sacrificijs destinata: quo significabat se sacrificio suo cunctis antiquis finem imponere sacrificijs.*

dere debet Princeps primogenitus Regisque heres nisi ad palatium domumque patris? Templum pete Saluator noster, vt domum & æterni Patris sui palatium: vbi in confirmationem quod esset verus filius Dei, quem in SS. Sacramento veneramus, erat sacrificandus: & tanquam dominus illam ingressus omnia recognosceit & circumspicit. *Et circumspexit omnibus*, inquit D. Marc. Oculos coniecit in animalia eò adducta in sacrificium: vt autem declararet vetera sacrificia finem per hoc acceptura, quod ipse extra Hierusalem erat oblaturus, & per hoc pariter, quod de ipso in templo sub missa erat consecrandum, eam ob causam templo cuncta extirpat animalia, quod cunctis innotesceret sui sacrificij institutione omnia hæc finienda: ratio namque sua debet, vt lucescente veritate, figura terminaretur.

Expendit Dn. Paul. tria fuisse propria cunctis sacrificijs in ordine ad Deum: legem, Sacerdotes & Trias sunt sacrificia. Nulla unquam extitit gens adeo barbarior, quæ non intelligeret, esse Deum aliquem, cui deus acceptum referatur omne bonum, & qui vt auctibus eorum quo nullus fuit cognitus excellentior, honorari debeat & coli eius venerationem semper celebrant in dignitatis illius supremæ protestationem: quia semper cognouerunt se esse dependentes, vt bonum illud obtinerent, quod vt tale ab ipsis obsecrarent: vt eui talis Deo debitus honor prestaretur, vtque ab omnibus generali veneratione coleretur leges condiderunt, quibus exponeretur quo cultu ac veneratione Deum honorarent: quatenus his opera sua conformando in omnibus ijs illum iuxta debiti sui vinculum venerarent. Et cum quisque per se huius Dei non posset vacare cultui ac honori, quia impossibile erat vt omnes sese huic cultui impenderent, ob varias officiorum & operum occupationes quibus detinebantur, vt suis prospicerent necessitatibus & alimento ad vitam opportuno: ideo quoque elegerunt vt dedicati essent & quasi consecrati: quatenus Dei huius honori ac venerationi se tantum impenderent, quales fuisse dicimus Sacerdotes, per quorum opera & actiones vniuersus populus illum honoraret. Recognitio autem obligationum, quibus illi tenebantur, ex beneficijs Deo cumulante donis quæ ob illo se recepisse fatebantur, eorum animos ad perpetuam cogebat gratiam & venerationem: vtque in signum eius velut in retributionem, & partem solutionis eorum particularia illi munera & oblationes offerrent: in eum fide diuersa instituerunt sacrificia in quibus in recognitionem

Marc. 11. 11.

II.

III.

Si rationem inquiramus cui Christus recta ad templum recederit ipso pridie sacrificij, quando glorioso adeo triumpho, congratulatione & multitudine conuolente illum cives Hierusalem introduxerunt, ipsa scilicet dominica Palmatum: multas nobis proponit D. Th. quarum hæc vna sit: quia cum Christus Dominus noster immolandus esset in sacrificio non creuto aut ignominioso, sed inuento & glorioso in eadem domo sua, nempe templo, in SS. sacrificio Missæ celebrando in Ecclesia, idcirco priusquam aduenit cruentum Crucis sacrificium foris extra templum perficiendum ostendit, dñi ad illud pergit, quod vt verus & legitimus, filius Dei in templo, velut in domo propria offerendus esset: in vero illo sacrificio per ageudo in SS. Sacramento glorioso triumpho summoq; veneratione in Ecclesia, in Missa dedicato. Et cum templum futurus esset veri huius sacrificij locus, cuius figuram tulerunt omnia illa quæ in lege veteri de animalibus offerebantur: ea de causa priusquam sacrificetur in illo sacrificio quod de seipso obtulit Deo Patri in ara Crucis, ad templum festinat: quia licet in illo sacrificio & extra templum mortuus sit tanquam homo, in illo tamen quod de ipso erat in templo consecrandum se declarare voluit legitimum verumque Dei filium: etenim locus Deo propius, palatium eius ac domus, est templum: atque idcirco (vt ait Doctor Angelicus) quando ingreditur immolandus, primo recta tendit ad templum. Quo namque ten-

In cap. 11. Marc. 11. 11. Cur Christus ad templum perrexit ante passionem suam.

mionem huius obligationis Deo partem eius quod ab illo receperant obtulerunt: quoniam obrem ut conueniens & obligatorum iudicauerunt illi sacrificia ex illis litare bonis que censuerunt illi fore gratiora.

IV. Sic omnes obserua. ut.

4

Ps. 146. 2.

Hoc obseruatum legitur a Romanis, Graecis & Iudeis, vnicuique ab omnibus nationibus & iudicatum seruatumque hanc fuisse consuetudinem. Acta Apostolorum nobis referunt Ephesi templum dedicatum fuisse Dianae, quam ex praescriptis particularibus eius legibus venerabatur, dona illi & sacrificia dedicantes, cuius cultui ac venerationi quidam erant consecrati Sacerdotes. Advenit Christus Dominus noster, & novam aedificat Rempublicam nempe Ecclesiam, *Aedificans Hierusalem Dominus, dispersiones Israel congregabit.* Extruxit illam viuentem & congregans filios Israel dispersos ac diuisos: hoc enim significat Ecclesia, congregatio & vnicuique fidelium. *Ipse aedificauit ciuitatem meam.* Ipse Dominus per se hanc aedificauit ciuitatem Hierusalem, Ecclesiam, ut in ipsa verus Deus adoraretur lumine fidei cognitus, cuius fundamentales lapides posuit SS. Apostolos, Episcopos & Sacerdotes: quia in ipsis, velut super lapides firmos ac solidos aedificium hoc voluit extollere praestantissimum. Magna profecto Rempublica adeo nobilis ut caelum appelleret, quia sicut caelum, in parte est superior mundi, & in loco stat eminentiori ut significat eminentem dignitatem, qua haec Rempublica ceteris eminebat, idcirco frequenter illam nuncupauit. *Regnum caelorum.*

Matt. 28. 19.

Ioan. 3. 5.

Ad nouam Rempublicam statuantur leges.

Quia vero Rempublica ita recentiter instituta, & super excellens nouis indiget & praestantioribus legibus, ideo Redemptor noster illas condidit adeo praestantes, ut omnes illae pertineant ad fidem diuinaeque Sacramenta: *Omnes baptizate eos in nomine Patris & filij, & Spiritus S.* Leges haec fidem tangunt mysterij SS. Trinitatis & Baptismi, per quem velut per portam vult ut omnes eius fideles hanc Rempublicam ingrediantur. *Nisi quis renatus fuerit ex aqua & Spiritu S. non potest introire in regnum Dei.* O vere diuinae leges: licet enim populi veteris testamenti instituta fuerint adeo praeciosa ut ipse Deo condita, eiusque manu in mysticis illis Moyse tabulis conscripta: nihilominus si nouis hisce conferantur de illis dicit: *Dedit eis praecepta non bona:* tanta etenim est harum excellentia & perfectio: ut nulla ad eius possint attingere perfectionem: licet sint maxime praestantes, quales esse possunt ab ipso Deo constitutae.

Illis earumque obseruatione praecipit ut fideles veram exhibeant protestationem ac venerationem vero Deo, quia per ipsas altissima de ipso percipitur cognitio, ex qua ad eminentiorem tenemur venerationem: cumque suprema sit ea adtingimur eo quod omnium suprema sit ea cognitio quam nos fideles de Deo habemus: non dubie sequitur eligendos viros perfectione spectabiliores cultui eius ac venerationi dedicatos. Tales fuerunt Apostoli vitae meritis adeo insignes, ut eorum minima perfectio, si minimum quid esse possit in sanctitate Apostolorum, excusetur: maximam veterum Prophetarum perfectionem *Fundamentum eius in montibus sanctis:* vbi ad litteram ut habet D. Aug. loquitur Vates Regius de Apostolis quibus successores assignauit Episcopos & Sacerdotes. *Quos posuit Episcopos veteris Ecclesiae Dei:* tanta potestate fulgebant, ut miribus suis aperiant claudantque caelum, animas lenent, remittantque scelera: *Quorum remissionem peccata, remittuntur eis:* quia potestate veteres non pollebant Sacerdotes. *Sacerdotes eius iudicium saluari,* velut vestiti salute spiritali esse debebant omnes illi virtute circumamicti eam alijs communicaturi. Cum ergo leges sint adeo praestantes, Sacerdotes tanta potestate insignes, procul dubio statuendum erat: sacrificium omnium dignissimum.

Omnia sacrificia legis veteris ex animalibus constabant, quorum immolatione Deum venerabantur ut auctorem bonorum quibus gaudebant, & bene quidem: si namque praecipua bona, quibus Deus primario Patres antiquos cumulabat, quaeque illis promittebat fuerint terrena: si *volueritis, & auferetis me bona terra comedite:* Vnde ideo sacrificabant illi tantum animalia velut Notum fructus terrae. Porro oblationem a Christo nobis relictuam, quam Deo in Ecclesia sua polleamus conferre, conuenire oportebat dignitate bonorum, quibus nos in illa aetate dignatus fuerat. Contulit nobis non bona tantum terrae, sed caeli immo & optimum quod in caelo erat, filium suum vnigenitum: *Sic Deus dilexit mundum,* *ut filium suum vnigenitum daret:* cum bona ignota nobis a Deo concessa infinita dignitate superent ea quibus Patres veteris testamenti contulit, ratio exigebat, ut munera & oblationes quas in gratitudinis pignus illi dedicarem in sacrificium infinito vincerent illa, quae ipsi in suis consecrarunt: nec esse conueniebat fructus terrenos sed caelestes, nec ipso Deo filio eius vnigenito inferiores, quem nobis tradidit, & in

quem finem descendit de celo: & hoc ipse Christus expressit locutus de V. Sacramento, significans se nobis illud erogare, vt in illo haberemus quod Patri in verum offerremus sacrificium iuxta munus qualitatem quod de ipso nobis contulerat, id est nobis exhibens hominem factum, dicens: *Hic est panis qui de celo descendit*; itaque quando accedit ipse se ipsum oblaturus, foris ex- turbentur animalia sacrificijs destituta, vnde & illa eiecit: nam sicut veniente noua lege, cessat veteris, ita quoque accedente sacrificio Christi, ratio suadet, vt veteris cessent legis cuncta sacrificia.

VIII. Vnde eo instituto antiqua delerunt.

IX.

X.

XI.

XII.

XIII.

XIV.

XV.

XVI.

XVII.

XVIII.

XIX.

XX.

XXI.

XXII.

XXIII.

XXIV.

XXV.

XXVI.

XXVII.

XXVIII.

XXIX.

XXX.

XXXI.

XXXII.

XXXIII.

XXXIV.

XXXV.

XXXVI.

XXXVII.

XXXVIII.

XXXIX.

XL.

XLI.

XLII.

XLIII.

XLIV.

XLV.

XLVI.

dotes noue legis Ecclesie Sacerdotibus, illis finem accipientibus, & his in Ecclesiam multo dignioribus introductis. Cum igitur Ecclesie datum esset nouum quoddam sacrificium vetera infinite superans, procul dubio hoc instituto illa temeranda erant: itaque in signum quod illi-cu suo sacrificio iam expirarent, de templo eliminat animalia veteris legis deputata sacrificijs: & vt opinor hac actione templum emundare voluit, vt siue vilo veteris sacrificij impedimento posset hoc offerri sacrificium, finem illis imponendo, quod eleganter expressit D. Tho. *Dat panis calicus figuris terminum*. Imo & hoc declarauit Prophetia Malachias: vbi, sicut intelligo, loquitur de templo quod expurgaturus esset & mundaturus templum ab antiquis illis sacrificijs, lege, & ceremonijs. *Sedebit confans & emundans argentum, & expurgabit filios Leui*. Sedit in monte nouam progans, mulgans legem, & vt etiam emundans. *Confans, Malach.* quantum ad legem Evangelicam, quam fundat: *Et emundans* quantum ad legem antiquam, quam ab immunditijs expurgat quibus inquinabatur in ordine ad illa precepta quae ex illa (in quantum ad precepta legis naturalis quae continuebat) erant remanentia. Illam Doctores illi iuxta fallas suas interpretationes multum corruerant, & sordibus inquinauerant. *Audistis quia dictum Matth. 5. est antiquus diuices amicum tuum, & vilius habebis inimicum tuum*. Remanere oportebat in lege noua gratie preceptum amoris proximi, cum autem hoc illi tot sordibus fallaciosa doctrina, foetarent, qua declarabant hoc intelligi debere de amore proximi sed amici, cum odio inimici, prodidit Christus & has expurgat sordes. *Ego autem dico vobis, diligite inimicos vestros*. Sedit in nostra humanitate, in quantum homo factus est: *Verbum caro factum est*, atque in hac humanitate noua Reipublicae suae praeter plures iura, ericiens & abolens quidquid in lege veteri profanum erat, finemque eius imponens ceremonijs. Cum igitur statuta Reipublicae suae noua sint & a seorsim ac sordibus legis antiquae emundata, omnem illam quantum ad ceremonias eius, rescidendo, indubie nouos institui necesse erat. Sa errores, veteres exterminando, templum ab illis eorumque sacrificijs emundando: *Purgabit filios Leui*. Cum enim illi oblaturi erant sacrificium infinite praestantius, sanctitas & munditia conueniebat illis multo perfectior. & sicut horum institutione veteres erant semouendi, ita similiter institutione noui huius ac diuini sacrificij antiqua illa terminatur templum ab illis expurgando.

XI.

Et Chri-

stus tem-

plum a

sordibus

expur-

gans.

Malach.

3. 3.

Matth. 5.

Matth. 5.

Matth. 5.

Matth. 5.

Matth. 5.

Matth. 5.

Matth. 5.

Matth. 5.

Matth. 5.

Matth. 5.

dum foris extorbantur animalia, vt ita ab illis libero posset illud secundum suam dignitatem immolari sacrificium.

§. 2. *Præbet nobis Christus in SS. Sacramento alimentum quo vitam Dei sustentemus, quam in illo nobis communi- cat, & iustum pretium quo debita nos- tra soluamus, iuxta quod habet ratio- nem sacrificij.*

6 **P**ropheta Regius fructus exponens quos ex aduentu Christi in mundum perciperemus, declarat hoc inter cætera futurum princi- pale, remedium se nostris opportunum necessi- tatibus, & sufficiens si bñdium splendens nostris deficiat: hoc etenim sine motu descendit.

Ps. 102. 3.

Qui replet in bonis desiderium tuum. Loquitur de nostro desiderio secundum necessitatem qua molestamur, & cui querimus remedium: vide autem quantumuis graues multæque sint nostræ calamitates, uberiori tamen liberalitate subuenit Deus remedium affaturus: quandoquidem ita copiose nostrorum vacuum impleat desideriorum bonorum suorum excellentia, quibus nostris succurrit afflictionibus: vt maiori nostra deside- ria licet adentia, plenitudine perficiat. Duo non tolerandis oppressus molestijs sibi requirit: primum est alimentum: fame namque ad tantam impellitur necessitatem, vt nihil panis illi conce- datur, nequeat viuere: vitæ etenim conseruatio à cibo dependet. Secundum si debitis ultra modum gæuetur, nec habeat quo soluat, nec quo vestem sibi comparet qua nudum operiat cor- pus. Dehinc nimis affligitur multo ære alieno oppressus, dum creditores ei molestiam suscitât, & vbiq; illum inuestigant solutionem extor- turi: se vero luget omnibus ita facultatibus ex- tum, vt quo soluat, nihil inueniat. Quid cogitas

I. **Fames & nuditas duo mala extrema.**

terre dum hiems iam constringit, strictumque comprimit gelu, & frigus instat non toleranti: quando ventorum turbines temporis augent acerbitatem: & animalia ad maxime absconditas compellunt cavernas, auesque ad nidos tinnissime cooptos, homines autem ad secessus cogunt secutissimos, & quo se contra frigoris tuentur rigores, tunicas non dimittunt pellibus suffultas, villutis seu holofereis se inuoluunt, omnigenas induunt vestes quibus aeris emittant iniurias: dum autem tantus omnes rigor impugnat, quan-

ta futura huius est necessitas, qui lacrimis totus & nudus, vacillatque manibus quo vestes sibi comparet quibus à frigore protegamur, ab omni parte se gemit favore orbatum, quo indiget ex- tremæ suæ subleuandæ necessitati?

Istius propterea illi censetur vici nobilitas libe- ralitas si calamitatis eius famis, ac modicus in- fertus in domum suam illum deferret nec solum illi deferret, nec solum mensam illi sterneret et opor- tam, cibosque apponeret quibus a iure, iureque distimularet: & pecunias subrogaret, quibus se ab arte alieno se liberaret, vestes sibi compararet contra frigoris iniuriam tegerentur, præterea nobilis ille cum inuideret vt singulis diebus domum suam accederet epulis se recrearet: quanta hic voluptate exiliet gaudens fami fore hoc conuiuio consultum, verumtamen ple- nondum lætitia exultaret: cum enim creditoribus nondum esset satisfactum, si præter eundem nihil præterea largiretur, adhuc illi superesse aliquid desiderandum ad necessitatis suæ suble- uationem, summa nempe capita is & facultates, quibus i hi integre solueret: & quando nihil ille inuata sibi moris liberalitate, necdum illi ritum assignaret sed etiam facultates debitas optul- buecumque solvendis sufficientes, imaginem hanc hauriret ex solutis debitis voluptatem, si nihilominus frigore nimio constringeretur, nec eius tegenda nuditate ille succurreret, per se de desi- derijs suis velleque crederet non satisfactum: plura quippe superesset ei desideranda, quibus nimirum nuditati eius tegendæ conuileretur.

Porro Deus sic omnibus nostris seculo pre- cipit necessitatibus, omnique & abundanter ob- tatis necessaria suppeditatis, vt nihil super sit excep- ta. *Qui replet in bonis desiderium tuum.* Om- nibus adest, eundemque Christus consulit SS. Sa- cramento. Primo tribuit nobis sub speciebus pa- nis alimentum quo vitam nostram conseruamus: ac conseruemus: ablato namque hoc sacra- mento nulla potest gratiæ vitæ conseruari. *Non manducaueritis carnem filij hominis, & biberitis eius sanguinem, non habebitis vitam in uobis: et uero qui hanc comedierit, vitam æternam posside- tur.* *Qui manducat uiam carnem & bibit meum sanguinem, habet vitam æternam.* O nutritio- nis victusque infinita dignus liberalitate Dei: qua- per illum uelut nobis tribuitur alimentum ad vitæ perpetuæ conseruationem: sed insuper in illo facultates accipimus summamque princi- palem, quia plurima Deo debita persoluamus, ver- balesque emamus gratiæ tegendæ nostræ nutri-